

Bydgoszcz, dnia 04 lipca 2018 r.

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W BYDGOSZCZY**

WOO.4242.41.2017.MD1.16

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 1, ust. 3, 4 i 7 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r., poz. 1405 ze zm.), zwanej dalej uouioś, oraz art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257 ze zm.), a także § 2 ust. 1 pkt 51 oraz § 3 ust. 1 pkt 71 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 71 j.t.), w związku z postępowaniem w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, przeprowadzanym dla przedsięwzięcia polegającego na budowie fermy drobiu w Szewnie na działce nr ew. 24/15 oraz części działki nr ew. 24/18,

odmawiam uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia.

UZASADNIENIE

Wójt Gminy Świekatowo, wnioskiem z dnia 27 marca 2017 r. (wpływ: 29 marca 2017 r.), znak: RIOŚiGK.6220.1.4.2017, zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, z prośbą o uzgodnienie warunków realizacji dla inwestycji polegającej na budowie fermy drobiu w Szewnie na działce nr ew. 24/15 oraz części działki nr ew. 24/18. Do wniosku dołączono raport oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko sporządzony przez Zakład Sozotechniki, datowany na luty 2017 r. Zgodnie z powyższym opracowaniem planowana inwestycja polegałaby na budowie czterech budynków inwentarskich do chowu drobiu – brojlerów kurzych w ilości 211 680 szt., tj. 846,72 DJP. Zakres rzeczowy zamierzenia obejmował również posadowienie 8 silosów

paszowych o zakładanej zdolności magazynowej wynoszącej 25 Mg każdy, 4 zbiorników bezodpływowych o pojemności ok. 20 m³ każdy, płyty obornikowej o powierzchni ok. 480 m², kotłowni oraz ujęcia wód podziemnych.

W dniu 11 stycznia 2018 r. Pełnomocnik Inwestora złożył do Wójta Gminy Świekatowo zmodyfikowany wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, do którego dołączono raport oddziaływania na środowisko sporządzony przez Zakład Sozotechniki, datowany na styczeń 2018 r. Zgodnie z tym dokumentem ograniczony został zakres omawianej inwestycji z czterech budynków inwentarskich do chowu drobiu w ilości 211 680 szt., tj. 846,72 DJP, na rzecz dwóch budynków o łącznej obsadzie 105 840 szt., tj. 423,36 DJP, planowanych do realizacji na działce nr ew. 24/15 oraz części działki nr ew. 24/18.

W związku z powyższy, Wójt Gminy Świekatowo pismem z dnia 20 lutego 2018 r. (wpływ: 26 lutego 2017 r.), znak: UG.6220.1.26.2017.2018.ŁR, ponownie zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z wnioskiem o uzgodnienie warunków realizacji ww. inwestycji na środowisko.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, przy zajmowaniu stanowiska w przedmiotowej sprawie uwzględnił całą zgromadzoną dokumentację, w tym raport oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko datowany na styczeń 2018 r. wraz z jego uzupełnieniem z dnia 11 czerwca 2018 r. (wpływ: 14 czerwca 2018 r.).

W ramach przedmiotowej inwestycji zaplanowano budowę dwóch budynków inwentarskich do chowu brojlerów kurzych w ilości 105 840 szt., tj. 423,36 DJP wraz z infrastrukturą towarzyszącą w postaci: 4 silosów paszowych o zakładanej zdolności magazynowania 25 Mg każdy (po 2 silosy przy każdym kurniku), 2 zbiorników bezodpływowych o pojemności ok. 20 m³ każdy, płyty obornikowej o powierzchni ok. 480 m², kotłowni oraz studni głębinowej.

Podstawowym procesem technologicznym na terenie planowanej fermy miał być chów brojlerów metodą ściółkową, na pełnych betonowych podłogach. Produkcję oparto na prowadzeniu cykli produkcyjnych trwających ok. 6 tygodni.

Z uwagi na powyższe, inwestycję należałoby zakwalifikować do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 51 oraz § 3 ust. 1 pkt 71 ww. rozporządzenia w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, tj. cyt.: „chów lub hodowla zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 210 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza (DJP - przy czym za liczbę DJP przyjmuje się maksymalną możliwą obsadę inwentarza); współczynniki przeliczeniowe sztuk

zwierząt na DJP są określone w załączniku do rozporządzenia” oraz „urządzenia lub zespoły urządzeń umożliwiające pobór wód podziemnych z tej samej warstwy wodonośnej, o zdolności poboru wody nie mniejszej niż 1 m³ na godzinę, inne niż wymienione w pkt 70, jeżeli w odległości mniejszej niż 500 m znajduje się inne urządzenie lub zespół urządzeń umożliwiające pobór wód podziemnych o zdolności poboru wody nie mniejszej niż 1 m³ na godzinę, z wyłączeniem zwykłego korzystania z wód”.

Realizację inwestycji zaplanowano w terenie, dla którego nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Należy podkreślić, że brak uregulowań w zakresie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego skutkuje chaotycznym lokalizowaniem obiektów inwentarskich, w tym wielkotowarowych ferm zwierzęcych, w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej, co nieodłącznie związane jest z wystąpieniem problemów zarówno ekonomicznych, społecznych i środowiskowych.

Najbliższe tereny zabudowy mieszkaniowej zlokalizowane są w odległości ok. 280 m w kierunku północno – zachodnim od granicy przedmiotowych nieruchomości. Ponadto, w odległości ok. 300 m w kierunku północnym od granicy inwestycji znajduje się Jezioro Branickie.

Produkcja zwierzęca nieodłącznie związana jest z powstawaniem odchodów zwierzęcych – w tym przypadku z obornikiem (pomiotem kurzym).

Od wielkości pogłównia zwierząt zależy ilość ładunku azotu i fosforu wprowadzanego do poszczególnych elementów środowiska. Zwierzęta wraz z paszą pobierają określoną ilość składników pokarmowych, w tym białka będącego źródłem azotu. Pasza jest także źródłem znacznych ilości składników mineralnych, w tym fosforu. Składniki te jednak tylko w niewielkiej części są wykorzystywane przez zwierzęta i zostają zatrzymane w ich organizmie. Zdecydowana większość jest wydalana wraz z odchodami oddziałując tym samym, przy niewłaściwym sposobie zagospodarowania nawozów naturalnych, na stopień zanieczyszczenia środowiska. Zatem oddziaływanie produkcji zwierzęcej na środowisko ściśle skorelowane jest z wielkością pogłównia zwierząt i ilością pobieranej przez nie paszy.

Do środowiska wodnego dostają się niespożytkowane przez uprawy składniki nawozów mineralnych i naturalnych oraz inne substancje używane aktualnie w produkcji rolniczej. Do wód powierzchniowych przenikają także substancje chemiczne „skumulowane - nagromadzone” w poprzednich latach w glebach, a także z zanieczyszczonych wód gruntowych, uwalniane poprzez wody opadowe (spływy podpowierzchniowe) czy też zmiany poziomów wód gruntowych (szczególnie w okresach mokrych). Dodatkowo, w latach mokrych z terenów ferm zwierzęcych, wymywane są znaczne ilości zanieczyszczeń (spływy

powierzchniowe i podpowierzchniowe) do wód powierzchniowych, a także płytkich gruntowych. Procesy te przebiegają z bardzo różnym nasileniem, w zależności przede wszystkim od właściwości fizyczno - wodnych gleb. Występujące w różnych formach, w nawozach naturalnych, azot (głównie amonowy oraz azotanowy) i fosfor (fosforany), jeśli nie zostaną pobrane przez rośliny, przyczyniają się do eutrofizacji wód. Azot amonowy jest częściowo uwalniany do atmosfery, w formie amoniaku, a częściowo ulega nityfikacji do formy azotu azotanowego. Nadmiar niewykorzystanego przez rośliny azotu azotanowego w niewielkim stopniu ulega denitryfikacji i jest uwalniany do atmosfery, a pozostała jego część jest wymywana przez wody gruntowe i następnie może dostawać się do wód podziemnych.

W przedłożonym raporcie oddziaływania na środowisko wyliczono, że rocznie na terenie fermy drobiu powstawać będzie 1270 Mg obornika o zawartości azotu na poziomie 23115 kg. Uwzględniając maksymalną dawkę 170 kg N/ha użytków rolnych, do zagospodarowania powstałego pomiotu niezbędny jest areal ok. 135 ha. W przedłożonej dokumentacji wskazano, że obornik zagospodarowany zostanie na gruntach należących do Inwestora i jego rodziny. Jednakże, podkreślić należy, że w sąsiedztwie analizowanej inwestycji funkcjonuje już ferma drobiu, w której zgodnie z informacjami przedstawionymi w raporcie utrzymywanych jest 120 000 szt. zwierząt. W przedłożonym uzupełnieniu z dnia 11 czerwca 2018 r. (wpływ: 14 czerwca 2018 r.) poinformowano, że pomiot z planowanych kurników oraz z istniejącej fermy będzie zagospodarowany na działkach o nr: 1/3, 3/4, 22/37, 24/18, 28/1, 9/3, 16/2, 18/2 obręb Tuszyny; 141, 272/1, 272/4, 621/4, 366/3, 50/24 obręb Serock oraz 170/1 obręb Nowy Jasiniec. Jednakże, nie poinformowano, czy powierzchnia netto jest wystarczająca do zagospodarowania powstałego obornika z obu ferm, a także nie odniesiono się do ewentualnych oddziaływań skumulowanych związanych zagospodarowaniem obornika na tych samych nieruchomościach.

Zanieczyszczenia pochodzące z powszechnie stosowanych nawozów naturalnych i mineralnych oraz hodowli zwierząt, które mogą dostawać się do wód powierzchniowych przez spływ powierzchniowy, erozję gleby, system melioracji oraz wymywanie, mogą być jedną z istotnych przyczyn eutrofizacji wód powierzchniowych.

Teren analizowanego zamierzenia znajduje się w obszarze dorzecza Wisły, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2016 r., poz. 1911).

Planowaną inwestycję zaplanowano do realizacji na obszarze jednolitej części wód powierzchniowych oznaczonej europejskim kodem PLRW200017294949 – Wyrwa

z jeziorami Zalewskim i Branickim Dużym, zaliczonym do regionu wodnego Dolnej Wisły. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, ta JCWP posiada status silnie zmienionej części wód, której potencjał oceniono jako zły. Rozpatrywana jednolita część wód powierzchniowych jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, tj. osiągnięcia co najmniej dobrego potencjału ekologicznego i co najmniej dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowych.

Z uwagi na zły potencjał ww. JCWP stwierdzono, że nawożenie obornikiem gruntów rolnych wpłynie na nieosiągnięcie celów środowiskowych dla ww. JCWP, którymi są: ochrona wód oraz poprawa ich potencjału ekologicznego i stanu chemicznego.

Celem środowiskowym dla jednolitych części wód podziemnych jest zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń, zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu, a także ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan. Realizacja omawianej inwestycji spowoduje nadmierną koncentrację różnego rodzaju zanieczyszczeń powodowanych działalnością rolniczą. Po analizie przedłożonych materiałów stwierdzono, że nadmiar rozpuszczonych, a niewykorzystanych przez rośliny składników mineralnych (zwłaszcza związków azotu i fosforu) zawartych w pomociu, które przedostaną się do wód podziemnych, spowoduje ich degradację, a także poprzez wprowadzanie zanieczyszczeń oraz pogorszenie stanu wód podziemnych wpłynie negatywnie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych wyznaczonych dla jednolitej części wód podziemnych oznaczonej europejskim kodem PLGW200037, zaliczonej do regionu wodnego Dolnej Wisły.

W niniejszej sprawie tut. Organ rozważył wszystkie kwestie, w tym m.in. uciążliwości odorów wykraczających swym zasięgiem poza obszar inwestycji, szkodliwość emisji amoniaku, siarkowodoru i pyłu na zdrowie osób trzecich. Stwierdzony w raporcie brak przekroczenia obowiązujących standardów jakości środowiska poza terenem, do którego Inwestor posiada tytuł prawny, nie wyklucza możliwości odczuwania przez poszczególne osoby dyskomfortu związanego z eksploatacją przedsięwzięcia. Pas zieleni izolacyjnej nie zlikwiduje tej uciążliwości.

Polska nie ma uregulowań prawnych w zakresie dopuszczalnych norm substancji odorotwórczych w powietrzu atmosferycznym, natomiast w przedłożonym raporcie przedstawione zostały obliczenia w zakresie uciążliwości odorowej pochodzącej z planowanego zakładu tylko w zakresie teoretycznym. Nie oznacza to jednak, że oddziaływanie obiektów inwentarskich na jakość powietrza w rejonie zabudowań

mieszkalnych nie będzie miało istotnego wpływu na jakość życia.

Brak możliwości dokonania miarodajnej analizy emisji odorów ze względu na brak stosownych uregulowań prawnych, powoduje, że realizacja planowanego przedsięwzięcia narusza zasadę zrównoważonego rozwoju o której mowa w art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 3 pkt 50 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r., poz. 799 ze zm.). W myśl ww. ustawy Prawo ochrony środowiska przez zrównoważony rozwój rozumie się taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspakajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia jak i przyszłych pokoleń. Rozpatrując zatem miejsce zasady zrównoważonego rozwoju w Konstytucji RP należy przyjąć, że pełni ona przede wszystkim rolę dyrektywy wykładni. W sytuacji, gdy pojawiają się wątpliwości co do zakresu obowiązków, rodzaju obowiązków i sposobu ich realizacji, należy posilkować się zasadą zrównoważonego rozwoju. Pełni ona zatem rolę podobną do zasad współżycia społecznego czy społeczno-gospodarczego. Biorąc za przedmiot definicję zawartą w Prawie ochrony środowiska do realiów niniejszej sprawy - można wyprowadzić następujący wniosek: zasada zrównoważonego rozwoju służy do rozwiązywania konfliktów między wartościami konkurującymi ze sobą, przy czym jedną z tych wartości jest ochrona środowiska, a drugą wolność gospodarcza oparta na własności prywatnej, o której mowa w art. 20 Konstytucji RP.

W celu rozwiązania tego dylematu, tut. Organ rozważył skalę zamierzenia inwestycyjnego Wnioskodawcy i położenie zabudowań mieszkalnych. Nie ulega wątpliwości, że zapach pochodzący z tak dużej hodowli trzody chlewnej będzie charakterystyczny, odczuwalny i rozpoznawalny. Występowanie uciążliwości zapachowych nie będzie sporadyczne, czy okresowe, a wręcz częste, biorąc pod uwagę planowanych kilka cykli w ciągu roku. Uciążliwości odorowe związane będą nie tylko z funkcjonowaniem budynków inwentarskich, ale również z transportem nawozów, pasz, czy samych zwierząt. W związku z powyższym, uznano, że realizacja analizowanej inwestycji spowoduje negatywne oddziaływanie na omawianym obszarze.

Jednocześnie, w odniesieniu do pozostałych informacji przedstawionych w raporcie oddziaływania przedsięwzięcia (datowanego na styczeń 2018 r.) oraz jego uzupełnienia z dnia 11 czerwca 2018 r. (wpływ 14 czerwca 2018 r.) należy podkreślić, że Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy w piśmie z dnia 28 marca 2018 r., znak:

WOO.4242.41.2017.MD1.13 wezwał o jednoznaczne wskazanie powierzchni planowanych kurników oraz analizę wielkości obiektów inwentarskich w odniesieniu do ilości utrzymywanych w nich zwierząt, z uwagi na fakt, iż w przedłożonym raporcie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko poinformowano, że powierzchnia budynków wyniesie ok. 2520 m², natomiast na str. 31 podano wymiary hali na poziomie 20 x 120 m, tj. 2400 m². W odpowiedzi na powyższą kwestię, w uzupełnieniu z dnia 11 czerwca 2018 r. (wpływ: 14 czerwca 2018 r.) wskazano, że powierzchnia budynku (kurnika) będzie wynosić 2520 m², ponadto wskazano, że powierzchnia użytkowa kurników w projektowanej fermie wyniesie 5040 m² (tj. 2520 m² na każdy obiekt). Jednakże, nie wskazano planowanej powierzchni zabudowy obiektów inwentarskich. Należy zaznaczyć, że powierzchnia zabudowy nie jest tożsama z powierzchnią hodowlaną (wewnątrz budynków) dostępną dla zwierząt.

Ponadto, w raporcie oraz jego uzupełnieniu przedstawiono niespójne informacje dotyczące poziomu wodonośnego, z którego ujmowana będzie woda na terenie fermy. Zgodnie z danymi przedstawionymi w opracowaniu ujęcie wód podziemnych ujmować będzie wodę z czwartorzędowego poziomu wodonośnego. Informacja ta potwierdzona została w punkcie 7 ww. uzupełnienia. Natomiast w punkcie 11 wskazano, że istniejące w sąsiedztwie ujęcia wód podziemnych, cyt.: „[...] pobierają ten sam co planowana studnia poziom wodonośny – trzeciorzędowy”. Ponadto, w ww. uzupełnieniu nie ustosunkowano się do kwestii dotyczącej oddziaływania skumulowanego z istniejącymi w sąsiedztwie i planowanymi studniami, poprzez analizę możliwości nakładania się lejów depresji, wpływu na stosunki wodne w okolicy i ewentualne pogorszenie zaopatrzenia w wodę innych podmiotów.

Jednocześnie, w raporcie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko poinformowano, że po realizacji omawianego przedsięwzięcia wyłączona z użytkowania zostanie część obiektów, tj. kurników piętrowych K2, K3, K4 i K5, zlokalizowanych na działce nr ew. 26/46 w miejscowości Szewno, w odległości ok. 220 m od miejsca omawianej inwestycji. Jednakże, do uzupełnienia przedłożono oświadczenie, z którego wynika, że chów brojlerów wygaszony zostanie w kurnikach K1 i K3. Do uzupełnienia załączono także decyzję Marszałka Województwa Kujawsko - Pomorskiego z dnia 22 lipca 2014 r., znak: ŚG-IV.7222.12.2013.AK, udzielającą pozwolenia zintegrowanego dla instalacji - Fermi Brojlerów Kurzych, zlokalizowanej w miejscowości Szewno, gmina Świekatowo, z której jednoznacznie wynika, że w skład fermy drobiu wchodzi pięć budynków inwentarskich: K2, K3, K4, K5 i K6. W związku z powyższym,

wątpliwość budzi fakt wygaszenia produkcji brojlerów w kurniku K1, skoro obiekt ten nie został wyszczególniony w ww. decyzji, a tym samym nie ma pewności, czy kurnik ten faktycznie istnieje.

Ponadto w ww. pozwoleniu zintegrowanym wskazano, że na terenie fermy obsada zwierząt kształtuje się na poziomie 102 536 szt. fizycznych, tj. 410,14 DJP. Natomiast w raporcie wskazano, że na terenie istniejącej fermy prowadzony jest chów drobiu w obsadzie 120 000 szt., tj. w licznie większej o 69,8 DJP niż wskazana w pozwoleniu zintegrowanym.

Raport oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko ma być rzetelny, spójny i być wolny od niejasności, czy nieścisłości. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy dokonał merytorycznej oceny przedłożonej dokumentacji i uznał, że przedłożony dokument cechuje się brakami merytorycznymi uniemożliwiającymi wydanie uzgodnienia w przedmiotowej sprawie. W związku z powyższym, ustalenia zawarte w samym raporcie i jego uzupełnieniu, przedstawione przez Inwestora, a dotyczące kwestii kluczowych, Organ uznał za niepełne i niewystarczające, aby pozytywnie zweryfikować projektowaną inwestycję z punktu widzenia wymogów środowiskowych.

POUCZENIE

W świetle art. 77 ust. 7 przywołanej ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko na niniejsze postanowienie nie przysługuje zażalenie.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

Maria Dombrowicz

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Świekatowo, ul. Dworcowa 20A, 86-182 Świekatowo
2. Pan Stanisław Kryszewski, Zakład Sozotechniki Sp. z o.o., ul. Bernardyńska 3, 85-029 Bydgoszcz
3. Pan Jakub Śliż, ul. Dworcowa 30C, 86-120 Serock